

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải Đệ Tử Quy

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh cư sĩ

Bài thứ 2

Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

*Hôm qua chúng ta đang học đến mục I: Vì sao phải học đạo đức?
Chúng ta đang dừng ở mục 1: Thế nào là đạo?*

Hôm nay chúng ta sẽ nghe tiếp:

- ✓ *Thế nào là Đức?*
- ✓ *Và các khái niệm về đạo đức:*
 - 1- *Của Kinh Dịch*
 - 2- *Của Khổng Tử;*
 - 3- *Sách Trung Dung nói về đạo đức;*
 - 4- *Lão Tử nói về đạo đức*
 - 5- *Hòa thượng Tịnh Không nói về đạo đức.*

Các bạn sẽ thấy tuy ngôn từ khác nhau nhưng đều đồng một quan điểm:

Đạo: là pháp tắc đại tự nhiên hay chính là quy luật của vũ trụ, nó tồn tại khách quan mà không phụ thuộc vào ý muốn của bất kỳ ai.

Đức: là khả năng vận dụng hay mức độ tập trung đạo ở một con người.

Bây giờ chúng ta tiếp tục bài học hôm nay.

** “Đức” là gì?*

- *Đức: là mức độ tập trung “đạo” ở một con người.*

- *Là trình độ nắm vững, năng lực nắm vững và vận dụng quy luật này. Trình độ cao bao nhiêu thì “đức” dày bấy nhiêu.*

- *Thánh nhân là người có “đức”: Là người có trình độ nắm vững được sự vận động khách quan của quy luật, kể cả quy luật tự nhiên lẫn quy luật xã hội và vận dụng được.*

*Ví dụ có nói rằng “**Nhân chi sơ tính bản thiện**” (con người sinh ra vốn thiện) vì bản chất là thiện. Thế nhưng như bây giờ chúng ta bất hiếu này, bất kính này, bất để này, rồi bất lễ, bất nghĩa, bất nhân này. Thì đây là chúng ta đang đi ngược lại với đức, chúng ta đang đi ngược lại với đạo, thì làm gì mà họa hại không đến, vì “Hiếu, Để, Trung, Tín, Lễ, Nghĩa” này là đức.*

Vậy ai nhìn ra được điều này? Tí nữa chúng ta sẽ đi đến điều này để mà đi theo.

Khổng Tử nói về đạo đức:

* *Đạo: “Đạo trong thiên hạ có năm quan hệ gọi là “ngũ luân”, Vua - Tôi, Cha - Con, Chồng - Vợ, Anh - Em, Bạn Bè. Đây là đạo, chả ai làm sao có thể bỏ đi bớt một cái hoặc thêm ra một cái. Không có.*

* *Đức: Sống đúng “Luân thường” là có đức;*

Vừa mới nói bên trên là “trình độ nắm vững và vận dụng quy luật, trình độ cao bao nhiêu thì đức dày bấy nhiêu”, tức là phải vận dụng nắm vững cái quy luật vận hành của đạo, đi đúng thì đây chính là đức.

Bây giờ nói về “Luân thường”. Khổng Tử vừa nói là đi đúng với luân thường thì là đức. “Luân” chính là “Ngũ luân”, “Thường” là “Ngũ thường”:

- *“Ngũ luân”: “luân” là loại, “ngũ” là 5, nghĩa là 5 mối quan hệ trong xã hội: “**Phụ tử hữu thân, phu phụ hữu biệt, quân thần hữu nghĩa, trưởng ấu hữu tự, bằng hữu hữu tín**” (Có nghĩa là gì? “Cha con thân thiết, vợ chồng phân biệt, vua tôi có nghĩa, anh em có tôn ty thứ tự, bạn bè có chữ tín”).*

Vì đạo là quy luật tự nhiên trong xã hội, cho nên trong xã hội tự nhiên tồn tại khách quan 5 mối quan hệ này nên đó chính là đạo; còn đức là mức độ tập trung của đạo ở mỗi người. Cho nên:

- (1) “Cha con” là đạo – “thân thiết” là đức;
- (2) “Vợ chồng” là đạo – “phân biệt” là đức;
- (3) “Anh em” là đạo – “có tôn ti trật tự” là đức;
- (4) “Bạn bè” là đạo – “có tín” là đức;
- (5) “Vua tôi” là đạo – “có nghĩa” là đức.

Bây giờ tôi lại nói lại một chút về “đạo” với “đức”.

Có lần tôi có ví dụ với các bạn là vàng chẳng hạn, nó là một nguyên tố tự nhiên của thiên nhiên. Thế nhưng mà cái tính chất của nó là màu vàng, có ánh kim này, nhiệt độ nóng chảy của nó thí dụ là 1000 độ C, rồi dẫn nhiệt, dẫn điện, thì chính cái tính chất của cái vàng đấy, thì nếu dùng cái hình tượng ấy so sánh đây thì chính nó là đức.

Cũng vậy, ví dụ như là cha con, cái tồn tại tất nhiên nó là cái mối quan hệ cha con phải có, nhưng cái tính chất của nó là phải “thân thiết”, không thể khác đi được.

Cũng vậy, đối với vàng chẳng hạn, nếu như mà nó được hiển lộ hoàn toàn thì nó màu vàng này, óng ánh, có ánh kim rồi các thứ này... Nhưng nếu như nó lại bị bọc trong cái quặng thì chúng ta không nhìn thấy các cái tính chất kia của nó. Cũng vậy, nếu bây giờ chúng ta cha con không có thân thiết tức là bạn không hiển lộ được tự tánh đấy, nó đang bị che mờ đi.

Tiếp tục:

- “Ngũ thường” (là năm điều thường hằng vĩnh viễn chẳng thay đổi), chữ “thường” đấy, đó là “Nhân, Lễ, Nghĩa, Trí, Tín” đây chính là đức.

Mạnh Tử nói: “Trắc ẩn chi tâm, nhân giai hữu chi; Tu ác chi tâm, nhân giai hữu chi; Cung kính chi tâm, nhân giai hữu chi; Thị phi chi tâm, nhân giai hữu chi; Trắc ẩn chi tâm, nhân dã; Tu ác chi tâm, nghĩa dã; Cung kính chi tâm, lễ dã; Thị phi chi tâm, trí dã; Nhân - Nghĩa - Lễ - Trí. Phi ngoại thước dã, ngã cố hữu chi dã”.

Có nghĩa là gì? Mỗi người ai cũng có lòng trắc ẩn, hay còn gọi là lòng cảm thương. Cái này là tự nhiên, bạn có thấy không ạ? Kể cả kẻ ăn cướp, kẻ ăn cắp.

Tôi nói về cái việc ví dụ như: Tiến sĩ Thái có chia sẻ về trường hợp của Thái Thuận khi đi, khi đi gì ạ? Hái dâu. Thế thì khi anh ta đi hái dâu anh ta biết mẹ anh ta là rất thích ăn dâu chín. Vậy anh ta mang hai cái giỏ, một cái giỏ bên này là đựng dâu chín, một cái giỏ bên này là đựng dâu chưa chín, để làm gì? Để mang về cúng dường mẹ những dâu chín đấy. Thế thì chính tốp ăn cướp, tốp giết người đấy, nhìn thấy như thế, nó cũng cảm động là con người này có hiếu.

*Cho nên mới gọi là “**Trắc ẩn chi tâm, nhân giai hữu chi**” có nghĩa là gì? Đã là con người ai cũng có lòng cảm thương. Nó như là, tôi vừa nói nó đây chính là đức, nó cũng như là vàng chẳng hạn, tôi nói là cái nguyên tố vàng ấy, nó phải màu vàng bây giờ bạn bảo nó là phải màu xanh, không được. Bạn bảo nó là thế sao cái nhiệt độ nóng chảy lên đến hơn 1000 độ thế thì thôi thôi ta không chịu nấu mãi không xong, muốn chỉ 10 độ. Không được.*

Cho nên mới gọi là, Mạnh Tử mới nói là: “Trắc ẩn chi tâm, nhân giai hữu chi” đã là người ai cũng có lòng cảm thương, chứ đừng bao giờ bạn nói là cướp, giết người nó không có nhớ, gốc của nó đều có hết.

Nhưng vì sao chúng ta lại thành cái nông nổi này? Trong Phật pháp gọi là “mê hoặc”.

Mỗi một người ai cũng có lòng cảm thương, ai cũng có lòng hổ thẹn, ghét cái ác thẹn với điều xấu. Chúng ta thấy không ạ? Chúng ta dù có tâm sự dù có chia sẻ với tôi là: “Bà ơi, con mãi không sửa được tính xấu này với thế nọ thế kia, sao con thấy khổ thế!”, hoặc là các bạn nhận ra điều đấy, hoặc cũng có những người phải nói là rất là tham, ví dụ như thế. Thế nhưng mà khi bạn nhìn thấy một trường hợp này mà nó tham, nó giết người, ví dụ như nó bắt cóc, là trong lòng bạn cảm thấy bất bình ngay. Cho nên nói là ai cũng có lòng hổ thẹn, ghét cái ác, thẹn với điều xấu. Ai cũng có lòng cung kính, ai cũng có lòng phân biệt được điều phải lẽ trái.

(1) Lòng cảm thương đó là “Nhân”;

(2) Ghét cái ác, thẹn với điều xấu đó là “Nghĩa”;

- (3) Lòng cung kính là “Lễ”;
- (4) Phân biệt được điều phải, lẽ trái đó chính là “Trí”;
- (5) Chân thành và được mọi người tin tưởng là “Tín”

Nhưng mà riêng Khổng Tử thì đưa ra là: “Nhân, Nghĩa, Lễ, Trí”, về sau Mạnh Tử thêm chữ “Tín” vào. Cho nên ví rằng là gì? Một con người nhất định phải đầy đủ “Nhân, Nghĩa, Lễ, Trí”, thì đây chính là quay về đạo, vừa nói đạo là phép tắc đại tự nhiên, không ai có thể nghĩ ra, không ai có thể thay đổi được, thì mới ví là, là gì ạ? “Nhân, Nghĩa, Lễ, Trí” như là tứ chi vậy, bạn thiếu đi một cái thì tức là bốn cái chân tay này của bạn bị thiếu đi một cái, hoặc bị què tay, hoặc cụt chân. Cho nên bạn thiếu đi một cái thì như là một cái con người không hoàn chỉnh rồi.

Có thể thấy “Nhân, Nghĩa, Lễ, Trí” không phải ai ban tặng cho ta từ bên ngoài mà là thứ vốn đã có sẵn trong ta. Cho nên mở đầu Tam Tự Kinh mới nói là gì ạ? **“Nhân chi sơ tính bản thiện”**. Nhưng đức tính mà người người vốn đã có này rất dễ vì sự ô nhiễm bên ngoài mà bị che lấp, bởi vậy cần phải giáo dục để thức tỉnh và gìn giữ.

Cho nên mới nói là sự ô nhiễm bên ngoài che lấp, mới hỏi tại làm sao mà các bạn tâm không có thanh tịnh được.

Vừa mới nói cái tâm thanh tịnh thì như một cái mặt nước thanh tịnh, không hề một gợn sóng, bạn có thể nhìn thấy được từng cái viên sỏi ở dưới cái hồ. Nhưng nếu tâm nhiễm ô thì ví như một mặt nước mà nổi sóng bắn thiu, đầy cát bắn bụi bặm bạn nhìn thấy được cái gì ở bên dưới nữa?

Cho nên mới nói là vì chúng ta bị nhiễm ô, nhiễm ô vì cái gì hả bạn? Vâng ạ, bắt đầu từ “ngũ dục, lục trần”, thế là cuối cùng tham, sân, si, mạn, tâm đầy phiền não lên, thì cuối cùng thành nhiễm ô. Nhiễm ô thì nó che mờ toàn bộ tự tánh bên trong của chúng ta vốn là thiện, “nhân chi sơ tính bản thiện” mà bây giờ cuối cùng thành người ác thế này.

Vậy cho nên nhiệm vụ của chúng ta phải làm sao đây, để làm sao ạ? Phải gột sạch những cái nhiễm ô ấy đi, mà muốn gột sạch nhiễm ô đấy thì phải làm gì ạ? Phải giúp cho tất cả mọi người “phá mê, khai ngộ”, tức là phải hiểu được vấn đề không còn mê mờ nữa, sau đó bạn phải nỗ lực thực hành theo thì nhiễm ô của bạn mới có thể được gột rửa.

Lại nói tiếp: “Bát đức”. “Bát đức” chính là tiêu chuẩn làm người. Dùng tám chữ mà nói rõ Hiếu, Đễ, Trung, Tín, Lễ, Nghĩa, Liêm, Sĩ. Do vậy nói khuyết “bát đức” thì không phải là người, quên “bát đức” không phải là người vì bạn quên tiêu chuẩn làm người rồi nên không còn là người nữa.

Đó! bạn thấy chưa ạ? Lại nói về cái tiêu chuẩn làm người, bạn nhớ nhé, **“Nhân chi sơ tính bản thiện”**, thiện thì: Nhân, Nghĩa, Lễ, Trí, cuối cùng là Tín. Nếu bạn (chưa nói chữ Tín của Mạnh Tử), bốn cái điều mà Nhân, Lễ, Nghĩa, Trí, tôi nhắc lại bạn khuyết đi một cái thì coi như tứ chi bạn bị mất đi một chi, nếu mà bạn không còn nữa, nếu bạn khuyết một cái thì bạn làm người què cụt, nhưng nếu bạn không còn nữa thì bạn không còn là người.

Bây giờ lại nói tiếp đến “bát đức”, cho nên nếu thấy một người thương yêu cha mẹ, kính trọng anh em, tôn kính thầy giáo trưởng bối, vợ chồng hòa thuận, bạn bè tin tưởng, sống có nghĩa với lãnh đạo người ta sẽ nói “con người này có đạo đức”.

Đây nhé, tôi liệt kê lại là: thương yêu cha mẹ thì chính là “phụ tử hữu thân”, Khổng Tử nói đấy; kính trọng anh em có nghĩa là gì? “Trưởng ấu hữu tự”; rồi đến vợ chồng hòa thuận gọi là “Phu nghĩa phụ thính”. Bạn cứ thực hiện đúng những câu như thế thì đây là mức độ tập trung đạo ở một con người. Áp dụng được, vận dụng được quy luật của tự nhiên, của vũ trụ vào một con người thì người này chính là người có đức.

Sách Trung Dung có nói về đạo đức

- **“Thiên mệnh chi vị tánh, suất tánh chi vị đạo, tu đạo chi vị giáo”** nghĩa là Thượng đế ban tặng bẩm phú cho con người, cái gọi là “bốn tánh” (chính là đạo), chúng ta hay gọi “tự tánh”, “tự tính” đấy, chính là đạo, hành động theo bốn tánh là chánh đạo, chính là đức.

Bốn tánh là gì? Vừa nói đấy ạ, tôi nói về quan hệ xã hội nhé vì chúng ta đang nói về quan hệ xã hội “Nhân, lễ, Nghĩa, Trí, Tín”. Tu dưỡng đào tạo nhân tài dựa trên chánh đạo đấy gọi là “giáo hóa”.

“Thiên mệnh” là cái phần trời trao cho, hay nói khác đi, tính bản nhiên là tính trời chia cho mọi người, nó phổ biến như dưỡng khí trong thiên

nhiên, chia phần trong các chai lọ vậy. Cũng chính cái thực tại tinh thần ấy, sách Đại Học gọi là “minh đức” (tí nữa chúng ta sẽ nói qua về Tứ Thư chứ không bạn lại tưởng “đại học” là sách cho sinh viên đại học). Cho nên Mạnh Tử nói: **“Tri kỳ tính, tắc chi thiên hỷ”** (Biết được bản nhiên của mình, thì biết được trời), biết được trời thì trở nên con của trời vậy. Đây là tôi nói về các khái niệm.

Lão Tử nói về đạo:

* **“Đạo khả Đạo phi thường Đạo. Danh khả danh phi thường danh”.**
(Đạo mà nói ra được, thì không còn là đạo bình thường nữa, tên mà đặt ra được, thì không còn là tên bình thường nữa). Vì sao thế ạ? Vì chúng ta chỉ có cảm nhận được cái vũ trụ này qua mỗi 6 giác quan của chúng ta thôi.

Đạo chính là quy luật tự nhiên của vạn vật. Tất cả mọi vật hình thành, biến đổi đều tuân theo quy luật tự nhiên, chứ không phải do trời hay các đấng thần linh tối cao quyết định. Do vậy mọi vật đều phụ thuộc nhau và phụ thuộc tự nhiên (Người noi theo đất, đất noi theo trời, trời noi theo đạo mà đạo thì noi theo lẽ tự nhiên).

* “Đức” là gì? Tu thân tới mức hiệp nhất với trời đất, an hòa với mọi người là có đức.

Bây giờ đến của Hòa thượng nhé:

- “Đạo chính là pháp tắc vận hành của đại tự nhiên, tùy thuận pháp tắc tự nhiên thì gọi là đức, nếu như trái phạm thì tai nạn liền đến.

Tôi thường hay nhắc nhở các đồng tu là đạo ở chỗ nào? Đạo chính ngay ở chính thân mình. Bạn tí mỉ mà quan sát cái thân thể này của chúng ta, cái thân thể này là tự nhiên sanh thành, cha mẹ sanh ra con cái, sanh ra đứa trẻ, tuyệt nhiên không có cái ý muốn đứa nhỏ phải nên làm như thế nào đó, không có cái ý muốn đứa bé có ba con mắt hoặc phải có ba lỗ tai, không hề có cái ý như vậy. Họ đều thuận theo tự nhiên, đó là phép tắc của tự nhiên, là đạo. Cho nên là thiên nhiên, không hề có cái ý nào trong đó, nếu thêm một tí ý gì trong đó thì đạo liền bị phá vỡ”.

Đấy vừa nói đạo là cái tồn tại khách quan không có tuân theo những cái ý chủ quan của con người, nên như Hòa thượng ví rất rõ một đứa trẻ sinh

ra thì đương nhiên bình thường theo đạo nó phải đầy đủ hai mắt, rồi tứ chi, rồi chân tay. Bây giờ mình có thích con mình coi như là, gọi là phi nhân đi chẳng nữa, không, tôi muốn nó sinh ra phải năm mắt cơ, có được không? Không được, không thể được, mà nếu như đi trái với đạo này là lập tức họa hại liền đến. Thế bây giờ bạn thử nghĩ mà xem, tự nhiên bạn bảo bạn muốn sinh ra một đứa con có 6 ngón tay, thế có đúng là trái đạo một cái là trở thành coi như là họa hại đến không?

“Thánh nhân dạy bảo chúng ta, đạo ở ngay trong nhân luân, phát khởi ngay nơi vợ chồng, cho nên kết hợp của vợ chồng là hiện tượng của tự nhiên, đó là đạo. Có vợ chồng thì sau mới có cha con, có anh em, có quần thân, có bè bạn. Đây là đã đem nhân luân nói ra hết rồi, không ngoài năm loại lớn này, đó là đạo. Cho nên gốc của đạo là **“Hiếu thân, tôn sư”** (nghĩa là hiếu với cha mẹ, tôn kính thầy giáo)”.

Đấy, Hòa thượng nói cũng có khác gì Khổng Tử đâu, Khổng Tử nói về “Ngũ luân”, các bạn nhắc lại cho tôi với ạ? Vợ chồng phải có cái phân biệt, gì nữa ạ? Cha con thì phải thân thiết; anh em thì phải có tôn ti trật tự; bạn bè thì phải có chữ tín và vua tôi thì phải có nghĩa.

Đó, bắt đầu từ cái quan hệ vợ chồng trước tiên, quan trọng nhất. Cho nên chúng ta đã có hẳn một chương nói về đạo vợ chồng, bởi vì từ vợ chồng đối xử với nhau tốt thì lúc đấy mới ra đến cha con thân thiết, chứ vợ chồng suốt ngày cãi nhau, rồi mắng nhau, rồi chửi nhau thế thì có bao giờ cha con thân thiết được không ạ? Không bao giờ!

Tiếp tục, cha con không thân thiết thì trường ầu có hữu tự được không ạ? Không được. Anh em là lộn tùng phèo, là đánh chửi cãi nhau hết cả.

Thế đến đối với anh em, đối với cha mẹ cũng như thế thì đến ra bên ngoài thì bạn bè có giữ chữ tín được không? Không bao giờ có.

Vậy thì đối với lãnh đạo thì sao ạ? Chỉ có lợi với hại, không có chuyện có nghĩa. Cho nên tại làm sao, xin nhắc lại nhé, tại làm sao khi Hòa thượng nói về cái việc thờ Thần tài thì đối với nhân viên phải thờ ông gì ạ, ông Quan Công. Tại sao Thần tài, tôi đang mong cầu tài lộc tự nhiên lại có ông Quan Công, ông võ tướng vào đây tôi thờ?

Quan Công là biểu thị cho hình tượng lòng trung, tức là sống có nghĩa. Khi mà bị Tào Tháo bắt được thì ba ngày thì mở một đại tiệc, một ngày thì mở một tiểu tiệc để muốn mua Quan Công làm cho mình, nhưng ông kiên quyết từ chối. Thế vừa mới nói, bởi vì ngày xưa người ta dạy từ trong gọi là chữ hiếu này, chữ đễ này, thế rồi đến hiếu, đễ, trung, nghĩa rồi lễ, tín thì mới được con người như thế.

Còn bây giờ thì sao ạ? Bây giờ bạn đang làm trong một công ty này, người ta cho bạn đi học, rồi người ta cũng rất ưu ái với bạn rồi đào tạo bạn để hy vọng về sau bạn về bạn giúp công ty. Đi học xong, tốt một cái chỉ có lợi hại bạn bỏ luôn sang một nơi khác bạn làm với một đồng lương cao hơn. Vậy là con người này sống không có nghĩa, mà không có nghĩa thì lập tức họa hại đến liền, trước sau rồi cũng đến.

- “Đức chính là “hiếu, đễ, trung, tín, lễ, nghĩa, liêm, sỉ, nhân, ái, hòa bình”. Mười hai chữ này không phải do người nào phát minh, không phải do người nào sáng tạo, mà là đạo lý tự nhiên. Mười hai chữ này là thiên tính của mỗi một người, không người nào là không đầy đủ, nhưng tại sao đến bây giờ bạn lại quên hết? Vì bạn mê mất đi cái tự tánh. Nhà Phật thường nói “đem cái tính đức hoàn mỹ nguyên bản của chính bạn thấy đều quên mất hết”.

Vàng, nếu nó là vàng quặng bạn không thể nhìn thấy được các tính chất tử tế đẹp đẽ kia của nó, mà chỉ khi bạn qua tinh luyện thì mới trở thành vàng nguyên chất, lúc ấy mới hiển lộ ra được cái tính chất kia. Cũng vậy, bạn mê mờ mất đi hết rồi tất cả những cái “nhân chi sơ tính bản thiện”, vậy thì bây giờ phải được nghe pháp của cổ Thánh tiên Hiền, thì lúc đấy chúng ta mới hiểu chúng ta sai ở chỗ nào. Khi chúng ta hiểu rồi, bắt đầu chúng ta hành, chúng ta hành thì lúc đấy tự tánh của chúng ta sẽ khai mở.

Hôm qua có một bạn có chia sẻ với tôi như thế này, bảo là:

- Con rất muốn vợ con là cùng phải làm thiện tu phước cùng với con, nhưng mà bây giờ vợ con nó tham không chịu, nên con bắt nó.

Tôi bảo:

- Chẳng nên bắt. Vì sao? Tôi nói về tâm Bồ đề? Tâm Bồ đề nếu nói thể của tâm Bồ đề là chân thành; nếu nói tác dụng của tâm Bồ đề thì tự thọ dụng của tâm Bồ đề, tức là tác dụng đối với chính bản thân mình là “hiếu thiện, hiếu đức”, còn tha thọ dụng tức tác dụng với người ngoài là đại bi tâm. Thế thì cái tự thọ dụng là “hiếu thiện, hiếu đức” thì khi tâm Bồ đề của bạn, sự chân thành mở thật, không phải ai đốc thúc bạn là phải giúp đỡ người này, phải hết lòng hy sinh vì người, phải chí công vô tư, không cần phải ai đốc thúc bắt buộc bạn cả, cứ như thế “hiếu thiện, hiếu đức” bạn cứ thế bạn làm.

Cho nên chỉ cần làm sao đây làm cho những các cái mê mờ, những cái ô nhiễm này, mọi người hiểu, khi mọi người hiểu mọi người tự hành. Cho nên nói: “Ông trời chả ban cho ta được phước, quý thần chẳng thể giáng họa mà tự làm tự chịu hết. Đây là nhân và quả”.

Tư tưởng hành vi của bạn hoàn toàn trái ngược với tính đức thì tai họa liền đến. Chúng ta đem luân lý đạo đức xã hội hiện nay mà đối chiếu thì thấy, khởi tâm động niệm, lời nói việc làm hoàn toàn trái ngược với tánh đức, trái ngược đến 180 độ, vậy thì thế giới làm sao mà không động loạn chứ...”

Ví dụ: Tánh đức là phải “hiếu” thì toàn bất hiếu; tánh đức là “anh thương, em kính” thì toàn là tranh giành nhau, rồi chửi bới nhau, anh em trong nhà bất đễ; tánh đức là phải phát lòng nhân từ “trắc ẩn chi tâm” thương cảm với người. Chồng cho người ăn mày có 1.000 cũng mắng mỏ chồng không ra cái gì cả, vì cái tội ai khiến anh cho người ta, thế thì làm gì mà họa hại không đến, đi ngược lại hết, đây ạ, đi ngược lại với tánh đức họa hại liền đến.

Kết luận:

Đi đúng đạo là đi đúng pháp tắc đại tự nhiên hay còn gọi là quy luật của đại tự nhiên, thì bạn sống an bình hạnh phúc không gặp họa hại, xã hội an định, thế giới hòa bình;

Đi ngược đạo, tức ngược pháp tắc đại tự nhiên là không có đức bạn sẽ gặp họa hại ngay, gia đình tan vỡ, xã hội động loạn, thế giới chiến tranh.

Tôi ví dụ:

Với tự nhiên: Nếu bạn chặt cây xanh, thì lập tức là bạn phá vỡ tầng khí quyển, tầng Ozon, gây hiệu ứng nhà kính. Khi hiệu ứng nhà kính thì nhiệt độ trái đất sẽ bị tăng lên, băng hai đầu Bắc cực và Nam cực tan chảy, nước biển dâng, tai họa lũ lụt, lở đất... đến liền. Đây là bạn phá hoại cái đại tự nhiên đấy, trời sinh ra thế rồi, mình gọi là trời nhưng chính đây là đạo, mà tự nhiên bạn phá hoại, bạn đi ngược lại thì tự nhiên tai họa đến.

Cũng vậy, quy luật tự nhiên là ngày thức, đêm ngủ, đến rừng núi cũng im lặng, chim chóc cùng ngừng kiếm mồi ca hát vào ban đêm. Nếu bạn ngày ngủ đêm thức, tức đi trái lại với quy luật tự nhiên, bạn ốm liền, nếu vẫn tiếp tục thì bạn sẽ chết.

Kết luận nhé, đi đúng đạo thì lập tức là làm sao ạ? Phước đến họa đi; Còn đi ngược lại với đạo thì lập tức là gì ạ? Họa hại đến liền.

Tương tự với quan hệ xã hội: Nếu bạn đi ngược lại tánh đức là “Phụ tử hữu thân” là cha con thân thiết, nhưng bạn bất hiếu với cha mẹ; “Phu phụ hữu biệt” là vợ chồng phải phân biệt, ví dụ phân biệt ở nghĩa vụ, chồng làm kinh tế, vợ dạy con, nhưng bạn đi ngược với quy luật, vợ (thậm chí cả chồng) đều lao đi kiếm tiền mà quên hẳn việc dạy con thì gia đình bạn tắt trước sau cũng gặp họa.

Đúng không ạ? Phu phụ hữu biệt, Khổng Tử đã dạy thế rồi, vợ chồng phải phân biệt, phân biệt cái gì? Vợ thì làm công việc nội trợ, dạy con; chồng thì lo về việc kinh tế. Bây giờ lại đảo ngược lại, vợ thì đi kiếm tiền hùng hục ra, thế là bạn đi trái với quy luật. Thậm chí không riêng gì vợ, mà lại cả vợ cả chồng đều lao đi kiếm tiền quên hẳn việc dạy con, thì họa hại đến liền.

Tương tự: “Trưởng ấu hữu tự” là anh em phải có tôn ti trật tự, “anh thương, em kính”, bạn bè phải có tín, cấp trên cấp dưới phải có nghĩa. Nếu bạn bất để (anh em không thương kính nhau), bất tín, bất cần, bất nghĩa, bất nhân, bất hiếu, bất thân nhân (không gần người nhân từ mà gần kẻ ác), bất ái (không thương yêu vạn vật) thì tai họa đến liền.

Ai nhìn ra quy luật của đạo đức này? Người đã chứng đắc! Đó là: Thánh nhân, cổ Thánh tiên Hiền, Phật, Bồ tát.

Còn không, bạn bảo: O, thế bây giờ nói đức là “Hiếu, Đễ, Nhân, Lễ, Nghĩa, Trí, Tín” thế ai chứng minh được điều này, tôi không thấy thế, thì bạn mới là phàm phu.

Một số minh chứng “có đạo” và “không đạo”

Sự đổi lập đáng kinh ngạc của hai gia tộc có đạo và không có đạo sau 200 năm¹.

Tất cả mọi người đều tin rằng tín ngưỡng và tình yêu đối với một người mà nói là quan trọng vô cùng, đặc biệt là đối với tinh thần và sức khỏe, đối với sự hòa thuận trong gia đình. Nhưng nó quan trọng chừng nào? Rất nhiều người không hiểu rõ lắm.

Có hai gia tộc cùng thời, đó là gia tộc Edwards tin vào Cơ Đốc giáo, còn gia tộc Marc Jukes nổi danh là vô thần. Hơn nữa Marc Jukes từng nói với Edwards rằng: “Ông tin Chúa Jesus, còn tôi thì vĩnh viễn không tin!”

Học giả Winship người Mỹ đã làm một cuộc nghiên cứu vào năm 1900, so sánh hai gia tộc, ghi thành một bức thư “Jukes – Edwards”. Ông theo dõi sự phát triển của hai gia tộc qua 200 năm.

Một là: Gia tộc Edwards – có đạo

Đây. Gia tộc này chính là gia tộc Edwards - có đạo:

Nhân khẩu (nói trong 200 năm) 1394 người.

Trong đó có:

- 100 vị giáo sư đại học,*
- 14 hiệu trưởng các trường đại học,*
- 70 vị luật sư,*
- 30 vị thẩm phán,*
- 60 bác sĩ,*
- 60 nhà văn,*

¹ Theo NTDTV - Biên dịch: Minh Quân, biên tập: Tuệ Minh

- 300 mục sư, thần học,
- 3 nghị viện,
- 1 phó Tổng thống

Hai là: Gia tộc Marc Jukes – không đạo

Nhân khẩu: 903 người.

Bạn đã thấy chưa ạ? Kém gần một nửa, vì chúng ta mà thật sự thương yêu muôn loài thì cuối cùng là chúng ta được cái quả báo là gì ạ? Đông con nhiều cháu.

Nhân khẩu: 903 người

Trong đó có:

- 310 lưu manh,
- 130 người ngồi tù 13 năm trở lên,
- 7 người phạm tội giết người,
- 100 người nghiện rượu,
- 60 người ăn trộm,
- 190 kỹ nữ,
- 20 thương nhân, trong đó có 10 người là học kinh doanh trong tù giam.

Đây, một bên có đạo và không có đạo.

Rất nhiều người đều cảm thấy khó hiểu, trải qua hai trăm năm tại sao kết quả lại khác biệt như vậy.

Vì sao gia tộc Edwards thành đạt?

Nguyên nhân căn bản là vì gia tộc Edwards có được sức mạnh từ tín ngưỡng. Sau sự tín ngưỡng, họ gieo xuống hai hạt giống quan trọng: Hướng thiện và yêu thương.

*Cho nên gia tộc mới có nhiều bác sĩ, giáo sư và hiệu trưởng đến như vậy; Yêu thương - “**Nhân nào quả nấy**” thôi. Đây hướng thiện và yêu thương, bác sĩ cũng thế, là cái ngành cứu người mà, cho nên hướng thiện yêu*

thương gia tộc nhiều bác sĩ, giáo sư, hiệu trưởng toàn là những nghề làm thầy. Bạn thấy không, thầy thuốc là một, thầy giáo là hai, rồi mục sư là ba, toàn là những người làm thầy, chỉ không có thầy cúng thôi.

Hai là: Sự kính sợ. Cho nên những đứa trẻ sinh ra trong gia đình này luôn ghi nhớ rằng “Ngẩng đầu ba thước có Thần linh”. Phải biết sợ, thế còn nếu như bạn không còn biết sợ ai thì thôi, ta... đây ạ, gia tộc sau đây ạ.

Vì sao gia tộc Marc Jukes lại nhiều lưu manh, ăn trộm và kỹ nữ?

Nguyên nhân căn bản: Không có sức mạnh tín ngưỡng. Họ không dạy sự kính sợ cho con cháu. Nên trong nội tâm của họ là: “Ông trời là gì chứ, ta mới là lớn nhất, không có điều gì mà ta không dám làm”... Thôi thế là tha hồ, không có hề sợ nhân quả gì cả.

Cho nên cuối cùng sau 200 năm thì hai gia tộc đấy, một gia tộc thì đông con nhiều cháu mà toàn bác sĩ, giáo sư, rồi gì nữa ạ, rồi mục sư, thậm chí làm đến cả phó Tổng thống; Còn bên kia thì sao ạ? Toàn là nào kỹ nữ này, lưu manh này, ăn trộm ăn cắp cả.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài chia sẻ chúng ta tạm dừng ở đây.

Ngày mai chúng ta sẽ tiếp tục với mình chứng thứ 2 rất rõ rệt với Việt Nam, đó là: Các triều đại Việt Nam thịnh trị nhất đều là triều đại Nho giáo và Phật giáo phát triển mạnh. Như thế là chúng ta kết thúc mục I: Vì sao phải học đạo đức? Sau đó chúng ta sẽ học tới mục II: Khổng giáo với Việt Nam và thế giới.

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai. Xin cảm ơn!
